

DENİZ TİCARETİ GÖZETİM HİZMETLERİ YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı; deniz ticaretinin gerektirdiği her türlü gözetim hizmetlerinin yürütülmesine ve gözetim hizmeti sunacak tüzel kişilerin yetkilendirilmesi ile denetlenmesine ilişkin usul ve esasları belirlemektir.

Kapsam

MADDE 2 –(1) Bu Yönetmelik, deniz ticaretinin gerektirdiği her türlü gözetim faaliyetini gerçekleştiren tüzel kişileri ve bunların faaliyetleri ile faaliyet alanlarını kapsar.

(2) Bu Yönetmelik;

a) Bayrak devletleri tarafından, uluslararası mevzuat kapsamında gemilerde bulundurulması şart koşulan belgeleri düzenlemek üzere yetkilendirilen kuruluşların yaptığı zorunlu sörvey ve belgelendirme hizmetlerini,

b) İşletmenin diğer kamu kuruluşları tarafından ilgili mevzuata göre yetkilendirilmeleri veya görevlendirilmeleri ya da diğer ülke makamlarınca sevk öncesi inceleme yapmak üzere yetkilendirilmeleri durumunda, yetkilendirildikleri veya görevlendirildikleri alanlardaki faaliyetleri,

c) Sigortacılık işlemlerine ilişkin faaliyetleri, kapsamaz.

Dayanak

MADDE 3 –(1) Bu Yönetmelik, 10/7/2018 tarihli ve 30474 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 480 inci maddesinin birinci fıkrasının (c) ve (d) bentleri ile 481 inci maddesinin birinci fıkrasının (j) bendi ve 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar

MADDE 4 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı,

b) Deniz gözetim hizmet alanı: 7 nci maddede belirlenen gözetim hizmetinin fiziki, teknik ve ticari niteliklerini gösteren gözetim hizmet alanını,

c) Deniz gözetim hizmeti: Taraflar arasında anlaşmaya konu olan deniz ticareti çerçevesinde ticari ve teknik uzmanlık gerektiren; bağımsız işletmeler marifetiyle denizde, gemide, yükte, yük taşıma birimlerinde, kıyı tesisinde veya bunlar arasındaki ilişkilerde yük ilgisinin talebi ile yerine getirilen kontrol, nezaret, izleme, ölçüm ve belgelendirme hizmetlerini,

ç) Deniz gözetim işletme yetki belgesi: İdare tarafından, bu Yönetmelikle belirlenen koşulları sağlayan işletmeler adına düzenlenen yetki belgesini,

d) Gözetim raporu: Deniz gözetim hizmeti sonucunda işletme tarafından düzenlenerek, işletmeyi temsil ve ilzama yetkili kişi tarafından imzalanan belgeyi,

e) İdare: Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü,

f) İşletme: Deniz gözetim hizmeti vermek üzere Bakanlık tarafından yetkilendirilmiş tüzel kişileri,

g) Kıyı tesisi: 4/4/1990 tarihli ve 3621 sayılı Kıyı Kanununun 6 ncı maddesinin dördüncü fıkrasına göre kıyıda inşa edilmiş liman, kruvaziyer liman, yat limanı, marina, yolcu terminali, iskele, rıhtım, barınak, yamaşma yeri, akaryakıt/sıvılaştırılmış petrol gazı boru hattı, dolfen, platform ve şamandıra sistemleri ve benzeri tesisler ile deniz ulaşımına yönelik diğer üst ve altyapı tesislerini,

ğ) Liman Başkanlığı: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığına bağlı Liman Başkanlıklarını,

h) Tehlikeli yük: 3/3/2015 tarihli ve 29284 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Tehlikeli Maddelerin Deniz Yoluyla Taşınması Hakkında Yönetmelikte tanımlanan tehlikeli yükleri,

ı) Tehlikeli yük deniz gözetim yetkilisi: Bu Yönetmelik kapsamındaki tehlikeli yüklere ilişkin gözetim hizmetlerini yerine getirmek üzere Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından yetkilendirilmiş gerçek kişileri,

i) Tehlikeli yük deniz gözetim yetki belgesi: Tehlikeli yüklerle ilgili gözetim faaliyetinde bulunacak olan işletmelere Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından düzenlenen yetki belgesini,

j) TMKTDGM: Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü,

k) Yetki belgesi: Deniz gözetim işletme yetki belgesi ve tehlikeli yük deniz gözetim yetki belgesini,

l) Yük ilgisini: Yükün göndereni, alıcısı, temsilcisi, taşıyanı ve taşıma işleri organizatörünü, ifade eder.

(2) Bu Yönetmelikte yer alan, ancak bu maddede yer almayan diğer terimler için ilgili mevzuat ile taraf olduğumuz ilgili uluslararası anlaşmalar ve sözleşmelerde belirtilen tanımlar esas alınır.

İKİNCİ BÖLÜM

Yetki Belgesi, Gözetim Yetkilisi ve Hizmet Alanları

Yetki belgesi

MADDE 5 –(1) Bu Yönetmelik kapsamında deniz gözetim hizmeti verecek işletmeler İdareden deniz gözetim işletme yetki belgesi almak zorundadır. Deniz gözetim işletme yetki belgesi verilen kuruluşa ilişkin bilgiler İdare tarafından duyurulur.

(2) Deniz gözetim işletme yetki belgesi almak isteyen işletmeler İdare tarafından belirlenen bilgi ve belgeler ile İdareye başvururlar. Başvurular İdare tarafından değerlendirilerek, aşağıdaki şartları sağlayan işletmelere İdarenin belirlediği ücret karşılığında deniz gözetim işletme yetki belgesi düzenlenir. Deniz gözetim işletme yetki belgesi almak için başvuran işletmenin;

a) Deniz Ticaret Odasına üye olması,

b) 31/12/2014 tarihli ve 29222 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Uluslararası Gözetim Şirketi Statüsüne İlişkin Tebliğ (Ürün Güvenliği ve Denetimi: 2015/24) hükümleri gereği Ticaret Bakanlığınca verilen uluslararası gözetim şirketi belgesine sahip olması,

c) TS EN ISO/IEC 17021-1 “Uygunluk değerlendirilmesi - Yönetim sistemlerinin tetkikini ve belgelendirmesini sağlayan kuruluşlar için şartlar” standardına uygun olarak TS EN ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemi Belgelendirmesi konusunda Türk Akreditasyon Kurumu tarafından akredite edilmiş olması veya bu alanda akredite edilmiş kuruluşlar tarafından düzenlenmiş TS EN ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemi Belgesine sahip olması,

şartları aranır.

(3) İkinci fıkranın (c) bendinde yer alan TS EN ISO 9001: 2015 Kalite Yönetim Sistemi Belgesine sahip olmayan işletmelerin, deniz gözetim işletme yetki belgesinin verildiği tarihten itibaren altı ay içerisinde söz konusu belgeyi ibraz etmemeleri halinde deniz gözetim işletme yetki belgeleri iptal edilir.

(4) Kamu tüzel kişiliğini haiz kurum ve kuruluşların deniz gözetim işletme yetki belgesi almak istemeleri halinde Deniz Ticaret Odasına üye olması şartı aranmaz.

(5) Tehlikeli yük deniz gözetim yetki belgesi düzenlenmesi, bu belgeyi düzenlemek amacıyla yapılan denetimlerin şartları, denetim ücreti ve tehlikeli yük gözetim hizmeti verecek işletmelerde aranacak şartlar TMKTDGM tarafından belirlenir.

(6) Yetki belgelerinin geçerlik süresi beş yıldır.

Tehlikeli yük deniz gözetim yetkilisi

MADDE 6 –(1) Bu Yönetmelik kapsamında tehlikeli yüklerle ilgili tehlikeli yük deniz gözetim yetki belgesine sahip işletmelerde tehlikeli yüklerle ilgili gözetim hizmetinde bulunacak kişilerin TMKTDGM'den yetki almaları zorunludur.

(2) Tehlikeli yük deniz gözetim yetkilisinin eğitimleri, belgelendirilmeleri, görev ve sorumlulukları ile çalışma usul ve esasları TMKTDGM tarafından belirlenir.

Deniz gözetim hizmet alanları

MADDE 7 – (1) Deniz gözetim hizmet alanları aşağıda belirtilmiştir:

a) Gemiye dair gözetim hizmetleri;

1) Gemi alım-satım sürveyi,

2) Geminin kiraya giriş-çıkış sürveyi,

3) Yakıt ve yağ ölçümü sürveyi,

4) Yük miktarı sürveyi,

5) Söküm sürveyi.

b) Yükleme ve boşaltma işlemlerine dair gözetim hizmetleri;

1) Gemi yükleme, boşaltma ve aktarma sürveyi,

2) Liman ve tank sahası sürveyi,

3) Liman sahası ve kıyı tesisinde konteyner stok kontrolü ve istif emniyeti sürveyi,

4) Yükleme öncesi kontrol.

(2) Tehlikeli yüklerle ilişkin gözetim hizmeti veren işletmeler ve yük ilgililerinin, görev, yetki ve sorumlulukları ile bu işletmelerin gözetim hizmet alanları TMKTDGM tarafından belirlenir.

(3) İdare gerekli gördüğü hallerde birinci fıkrada yer alan hizmet alanlarının alt uzmanlık alanlarını belirler.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Sorumluluk ve Yasaklar

Sorumluluk

MADDE 8 – (1) İşletmeler faaliyetlerini yürütürken;

a) Bu Yönetmelik kapsamında alınması gerekli yetki belgelerini almak ve geçerli durumda bulundurmak,

b) İlgili mevzuat ve uluslararası denizcilik kuralları ile Bakanlık tarafından verilen yazılı talimatlara uymak,

c) Bakanlık tarafından istenecek bilgi ve belgeleri belirlenen zamanda sunmak,

ç) Yetki belgesi düzenlenmesine esas bilgi ve belgeler ile adres, irtibat bilgileri değişikliklerini otuz iş günü içerisinde Bakanlığa bildirmek,

d) İstihdam edilen personelden tehlikeli yük gözetimi yapacakların, TMKTDGM tarafından belirlenen eğitim seminerlerine katılımını sağlamak ve bu seminlere katılanların kayıtlarını tutmak,

e) İstihdam ettikleri personelin her türlü eğitim ve donanımına sahip olmasını sağlamak, zorundadır.

(2) Her gözetim hizmeti sonucunda gözetim raporu düzenlenir. Bu raporlar, talep edilmesi halinde Bakanlık ve ilgili kurumlara sunulmak üzere en az beş yıl süreyle işletme tarafından saklanır.

(3) İşletmeler, istihdam edilen personelin çalışırken gerçekleştirmiş oldukları iş ve işlemler ile bu iş ve işlemlerden doğan zararlardan doğrudan sorumludurlar.

Yasaklar

MADDE 9 – (1) İşletme faaliyetleri ile ilgili olarak;

a) İşletme, hizmet verilen taraflara bir iş akdi ile bağlı veya ortak olamaz.

b) Yetki belgeleri başkaları tarafından kullanılamaz ve başkasına devredilemez.

c) Tehlikeli yük deniz gözetim yetki belgesine sahip olmayan işletmeler, deniz gözetim işletme yetki belgesine sahip olsalar dahi tehlikeli yüklerle ilgili gözetim hizmeti veremezler.

(2) Kıyı tesisleri;

a) Bu Yönetmelik kapsamında yetkilendirilmiş bir işletmede çalıştığını belgeleyemeyen şahısların gözetim amacıyla kıyı tesislerine ve gemilere girişine izin veremez.

b) Bu Yönetmelik kapsamında yetkilendirilmiş bir işletmede çalıştığını belgeleyen şahısların kıyı tesisinde faaliyetini ifa edeceği alanlarda çalışmasını engelleyemez.

c) Deniz gözetim hizmeti faaliyeti esnasında gerekli olan bilgi ve belgeyi saklayamaz, paylaşmaktan imtina edemez.

(3) Yükün göndereni veya alıcısının kendi personeli marifetiyle gerçekleştirdiği gözetime yönelik iş ve işlemler bu Yönetmelik kapsamındaki gözetim hizmetleri faaliyeti yerine geçemez.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Denetim ve Yaptırımlar

Denetim ve yaptırım

MADDE 10 – (1) Bakanlık, adlarına yetki belgesi düzenlenmiş işletmelerin iş ve işlemlerini denetlemeye veya denetletirmeye yetkilidir.

(2) Denetimler sonucunda, bu Yönetmelik hükümlerine aykırı fiilleri tespit edilenler hakkında 11 inci ve 12 nci madde hükümleri kapsamında uyarma, idari para cezası, faaliyetin askıya alınması ve yetki iptali yaptırımları uygulanır.

İdari yaptırımlar

MADDE 11 –(1) 8 inci veya 9 uncu madde hükümlerine aykırı hareket ettiği tespit edilenlere 655 sayılı Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesinin birinci fıkrasının (b) bendi gereğince Bakanlık tarafından Ek-1'deki tabloda belirtilen cezalardan eyleme karşılık gelen ceza uygulanır.

(2) İdari para cezaları, Bakanlık veya Bakanlığın görevlendirdiği birim tarafından idari para cezası karar tutanağı düzenlenmek suretiyle gelir kaydedilir.

(3) TMKTDGM tarafından yapılan denetimlerde tehlikeli yük deniz gözetim yetki belgesi gerekliliklerini idame ettirmediği tespit edilen işletmeye, eksikliklerini gidermek üzere üç ay süre verilir. Bu süre sonunda eksikliklerini yerine getirmeyen işletmelerin bu belgeleri askıya alınır ve belgeleri askıya alınan işletmeler tehlikeli yük gözetimi faaliyetinde bulunamazlar.

(4) Faaliyeti askıya alma süresi beş günden kırk beş güne kadar uygulanır.

(5) Verilen idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.

(6) Ödeme süresi içerisinde ödenmeyerek kesinleşen idari para cezaları, kesinleşmesini müteakiben bir hafta içinde 21/7/1953 tarihli ve 6183 sayılı Amme Alacaklarının Tahsil Usulü Hakkında Kanuna göre tahsil edilmek üzere, borçlu tüzel kişinin kanuni veya iş merkezinin bulunduğu yerdeki

vergi dairesine, birden fazla vergi dairesi bulunması halinde süreksiz vergileri tahsil ile görevli vergi dairesine gönderilir.

(7) İdari para cezaları, her takvim yılı başından geçerli olmak üzere o yıl için 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.

Yetki belgesi iptali

MADDE 12 – (1) İşletmelerden;

a) Yetki belgesi üzerinde tahrifat yapanların,

b) Yetki belgesi başvurularında, sunulan belgelerden herhangi birinde belge almasını sağlayacak şekilde yanlış ve yanıltıcı bilgiler beyan ettiği tespit edilenlerin,

c) Yetki belgesi için gereken şartlardan bir veya birkaçının ortadan kalkmasından itibaren altmış gün içinde eksikliklerini tamamlamayanların,

ç) Kendi rızası ile faaliyetine son vereceğini Bakanlığa bildirenlerin,

d) 11 inci madde hükümleri çerçevesinde faaliyeti askıya alınan işletmelerden aynı ihlali tekrar edenlerin,

e) Faaliyeti askıya alınan işletmelerden, askıya alma süresi sonunda eksikliklerini gidermediği tespit edilenlerin, yetki belgesi iptal edilir.

(2) Yetki belgesi iptal edilen veya faaliyetleri askıya alınanlara ait bilgiler Bakanlık tarafından duyurulur.

Yeniden faaliyet ve belge yenileme

MADDE 13 –(1) 12 nci maddenin birinci fıkrasının (c) ve (ç) bentleri hariç olmak üzere yetki belgeleri iptal edilenlere, üç ay süreyle yeniden yetki belgesi düzenlenmez.

(2) Yetki belgesi iptal edilenlerden, yeniden belge almak isteyenlere ilk defa belge alınmasına ilişkin hükümler uygulanır.

(3) Yetki belgesini yenilemek isteyen işletmeler, belge süresi bitiminden en az doksan gün önce belgelerini yenilemek üzere Bakanlığa başvururlar.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Çeşitli ve Son Hükümler

Gözetim hizmeti

MADDE 14 –(1) Bu Yönetmelik kapsamında deniz gözetim hizmeti almak isteyen tarafların, Bakanlığın yetkilendirdiği işletmelerden hizmet alması zorunludur.

(2) Bu Yönetmelik kapsamında deniz gözetim işletme yetki belgesi alacak işletmelerin, tehlikeli yüklerle ilgili gözetim faaliyetlerinde bulunmak istemeleri halinde, ayrıca TMKTDGM tarafından belirlenen ücret karşılığında tehlikeli yük deniz gözetim yetki belgesi almaları zorunludur.

Ücret

MADDE 15 –(1) Bu Yönetmelik kapsamında düzenlenen yetki belgeleri ve yapılacak denetimler için alınacak ücretler, Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Döner Sermaye İşletme Dairesi Başkanlığı hesabına gelir kaydedilmek üzere yatırılır.

Muafiyet

MADDE 16 –(1) Ülkemizin hizmet sunumu ve iş kurma serbestisi alanlarını kapsayan uluslararası anlaşmalara ve bu anlaşmalara taraf ülkelerin hizmet sunucularına, 19/4/1926 tarihli ve 815 sayılı Türkiye Sahillerinde Nakliyatı Bahriye (Kabotaj) ve Limanlarla Kara Suları Dâhilinde İcrayı San'at ve Ticaret Hakkında Kanuna aykırılık teşkil etmemek kaydı ile bu Yönetmelik hükümleri uyumlaştırılarak uygulanır.

Sorumlu hizmet birimi

MADDE 17 –(1) Bu Yönetmelik kapsamında, Bakanlıkça yerine getirilmesi gereken iş ve işlemler ilgisine göre Deniz Ticareti Genel Müdürlüğü veya Tehlikeli Mal ve Kombine Taşımacılık Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

Hüküm bulunmayan haller

MADDE 18 –(1) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan haller ile uygulamada doğacak tereddütleri gidermek ve uygulama birliğini sağlamak üzere gerekli düzenlemeleri yapmaya Bakanlık yetkilidir.

(2) Bu Yönetmelikte hüküm bulunmayan hallerde ilgili mevzuat ve taraf olduğumuz uluslararası anlaşma/sözleşme hükümleri uygulanır.

Yürürlükte kaldırılan yönetmelik

MADDE 19 –(1) 16/12/2016 tarihli ve 29920 sayılı Resmî Gazete'de yayımlanan Deniz Ticareti Gözetim Hizmetleri Yönetmeliği yürürlükten kaldırılmıştır.

Kazanılmış haklar

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin yayımı tarihinden önce düzenlenen deniz gözetim işletme yetki belgeleri ve tehlikeli madde gözetim hizmeti uygunluk belgeleri, belge üzerinde belirtilen süre sonuna kadar geçerlidir.

Yürürlük

MADDE 20 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 21 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yürütür.

[Eki için tıklayınız.](#)